

Celoživotní učení a evropský program Leonardo da Vinci

Jaromír Coufalík

Evropský program Leonardo da Vinci, který v 31 zemích podporuje vzdělávací projekty, zaměřené na zlepšování odborného vzdělávání, velmi úzce souvisí i s celoživotním učením. Jedním ze tří hlavních cílů programu totiž je „*zdokonalovat kvalitu a přístup k dalšímu odbornému vzdělávání a k celoživotnímu osvojování znalostí a schopností se záměrem zlepšovat adaptabilitu lidí na technické a organizační změny*“. Proto se projekty programu Leonardo da Vinci zaměřují jak na vzdělávání mladých lidí, tak i dospělých. Například v projektech mobility si každoročně stovky učitelů odborných předmětů nebo personalisté z podniků vyměňují informace a zkušenosti ze své práce se svými kolegy ze zemí EU. Výsledky dalších druhů projektů, zaměřených na vypracování inovativních vzdělávacích materiálů, jsou zase určeny i pro další odborné vzdělávání dospělých. Je to patrné i na projektech, které řídí české organizace.

Vysoká škola báňská – Technická univerzita v Ostravě řídí dvouletý projekt *Rozšířené vzdělávání pracovníků malých a středních podniků v oboru techniky a řízení*. S dalšími partnerskými organizacemi z Rakouska, Řecka, Itálie, Irska, Litvy, Polska, Rumunska, Švédska a Slovenska pracuje na devíti vzdělávacích modulech. Jsou zaměřeny například na témata řízení kvality, ochrana životního prostředí, transfer technologií, řízení rizik, personální řízení, finanční řízení, marketing malých a středních podniků a ekodesign. Každý modul bude vypracován v několika verzích: pro vlastníky a/nebo manažery malých a středních podniků dokonce dvě verze, ale také rozšířená verze, využitelná jak ve výuce studentů středních, vyšších či vysokých škol, tak i třeba pro rekvalifikace nebo další vzdělávání pracovníků. Vzdělávací moduly se u nás budou moci využívat v české nebo anglické verzi.

Pražská společnost VUSTE – ENVIS řídí dvouletý projekt *Zlepšování celoživotního vzdělávání pracovníků v oboru sociální péče v Evropě*. Partnerskými organizacemi jsou v projektu relevantní instituce z Rakouska, Bulharska, Německa, Španělska a Itálie. Projekt má zlepšit odborné vzdělávání jak profesionálních pracovníků institucí působících v různých oblastech sociální péče, tak i dobrovolníků. Projekt se již blíží ke svému závěru, takže již brzy bude možné využívat jeho výsledky. Budou to vzdělávací materiály k řadě témat, například komunikace a psychologie, programy pro starší a postižené osoby a jejich integrace do společnosti, role dobrovolníků v sociální péči, využívání výpočetní techniky v praxi sociální péče, práce v multidisciplinárním týmu, odborná rehabilitace apod.

Ostravská univerzita je nyní zhruba v polovině dvouletého projektu *E-šance pro ženy*. Pracuje na něm spolu s partnery z Německa, Španělska, Řecka, Slovenska, Francie a Finska. Projekt je zaměřen na vypracování vzdělávacích materiálů zejména pro ženy středního věku, nezaměstnané ženy nebo ženy ohrožené nezaměstnaností a pro mladé matky pečující o děti. Má jít o specifické vzdělávací materiály respektující a využívající „ženský“ přístup k výpočetní technice. Produktů projektu bude několik: vstupní vzdělávací program s praktickými příklady práce s počítačem motivující k osvojování potřebných dovedností a k odstraňování obav z práce s počítačem. Dále to bude příručka s příklady umožňujícími postupně si osvojovat dovednosti pracovat s počítači, metodika tohoto vzdělávání (pro lektory) a metodika poradenství.

Pro pracovníky strojírenských podniků, zejména těch, které mají vlastnické propojení s německými nebo rakouskými firmami nebo obchodují s německými či rakouskými, mohou být zajímavé výsledky dalšího projektu *Němčina ve strojírenství*. Řídí jej Vysoké učení

technické v Brně a podílí se na něm další české, slovenské, rakouské, německé a francouzské organizace. Jsou to jednak vzdělávací organizace a jednak podniky, například Robert Bosch, SEM Siemens Electric Machines nebo TOS Kuřim. Pracovníci strojírenských podniků (a také ovšem také studenti strojírenských oborů) se mohou těšit na používání několika multimediálních vzdělávacích modulů se strojírenskou tematikou. Budou to například témata suroviny a jejich vlastnosti, spojovací prvky, ložiska, pohony, stroje a přístroje. U každého modulu budou k dispozici videoscény, animace, dialogy, texty pro čtení i poslech, řada příkladů a slovníček.

To byly jen čtyři konkrétní příklady. Podobných rozpracovaných projektů s českými organizacemi ve vůdčí roli je v programu Leonardo da Vinci několik desítek. Kromě toho se kolem dvou set českých organizací podílí v roli partnerů na obdobných projektech, řízených zahraničními organizacemi. Většina projektů má své webové stránky, na nichž se lze dovědět další informace. V přiložené tabulce jsou uvedeny například webové adresy k projektům programu Leonardo da Vinci, zahájeným v letech 2000 a 2001. Jsou na nich i informace o produktech projektů, které by měly být v různých formách celoživotního učení co nejvíce využívány.

Název projektu	Řídící organizace	Webová stránka projektu
Vzdělávání pro evropský trh práce	Palackého univerzita v Olomouci	http://telm.instep.cz
Celoživotní vzdělávání o konstrukčních styčnicích	České vysoké učení technické v Praze	www.fsv.cvut.cz/cestruco
Internet jako potenciální zdroj nových pracovních příležitostí pro neslyšící	Federace rodičů a přátel sluchově postižených	www.frpsp.cz
Multimediální on-line vzdělávací program ke zlepšení výroby a informatiky v malých a středních podnicích	Západočeská univerzita v Plzni	http://athena.zcu.cz/batcos
Evropská certifikace odborného vzdělávání v elektrárenských a distribučních společnostech	Český svaz zaměstnavatelů v energetice	www.vev.nl
Modulární kurzy moderních senzorů	České vysoké učení technické v Praze	http://sensor.feld.cvut.cz
Zlepšování celoživotního vzdělávání pracovníků v oboru sociální péče	VUSTE ENVIS, Praha	www.vuste-envis.cz
Mezinárodní logistika prostřednictvím e-learningu a jazykových modulů	Vyšší odborná škola a střední odborná škola G. Habrmana, Česká Třebová	www.inter-log.net
Průvodce světem povolání	DHV CR, Praha	www.occupationsguide.cz/psp3
Vzdělávání a certifikace zaměstnanců malých a středních podniků podle evropských standardů	Hospodářská komora ČR	www.komora.cz/projekty
Technická němčina	Vysoké učení technické v Brně	www.kj.fme.vutbr.cz